

Editorial

Prevestirea Învierii celei de obște...

„Învierea cea de obște mai înainte de Pătimirea Ta încredințând-o, pe Lazăr din morți l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta și noi, ca pruncii, semnele biruinței purtând, Ție, Biruitorului morții, strigăm: Osana Celui dintru înălțime! Binecuvântat ești, Cel ce vii întru numele Domnului!” (Tropar)

În sâmbăta dinaintea Săptămânii Mari, Sfânta Biserică Ortodoxă prăznuiește una dintre cele mai însemnate minuni ale Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos: învierea lui Lazăr cel de a patra zi din mormânt. La sfârșitul Sfântului și Marelui Post, după cele patruzeci de zile de nevoiță, post și pocăință, Biserica unește această prăznuire cu praznicul Intrării Domnului în Ierusalim (Floriile). Întru bucurie și biruință, ea mărturisește puterea lui Hristos asupra morții și Îl preamărește ca Împărat, înainte de a intra în cea mai solemnă săptămână a anului bisericesc, în care credincioșii pomenesc Pătimirile și Moartea Sa, ajungând la slăvitul și luminatul Praznic al Sfintelor Paști.

Istorisirea învierii lui Lazăr se află în Sfânta Evanghelie de la Ioan (11, 1-45). Lazăr s-a îmbolnăvit, iar surorile sale, Maria și Marta, au trimis la Domnul, zicând: „Doamne, iată, cel pe care îl iubești este bolnav”. Iar Iisus a răspuns: „Aceas-

tă boală nu este spre moarte, ci spre slava lui Dumnezeu, ca prin ea Fiul lui Dumnezeu să Se slăvească”.

Domnul nu a mers îndată în Betania, unde locuia Lazăr, ci a mai rămas două zile în locul unde

Se afla. Apoi a zis ucenicilor că Se întoarce în Iudeea. Ucenicii s-au temut, amintind că iudeii căutaseră de curând să-L ucidă cu pietre. Iar Iisus le-a răspuns: „Nu sunt douăsprezece ceasuri ale zilei? Cel ce umblă ziua nu se poticnește, că vede lumina acestei lumi; iar cel ce umblă noaptea se poticnește, pentru că lumina nu este întru el”.

După acestea le-a spus că Lazăr, prietenul lor, a adormit și că merge să-l trezească. Ucenicii au socotit că este vorba de somnul obișnuit, dar Domnul vorbea despre moartea lui. De aceea le-a spus pe față: „Lazăr a murit”.

Când a ajuns în Betania, Lazăr era de patru zile în mormânt. Mulți iudei veniseră să mângâie pe Marta și pe Maria. Marta, auzind că vine Iisus, a ieșit în întâmpinarea Lui și i-a zis: „Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit. Dar și acum știu că orice vei cere de la Dumnezeu, Dumnezeu Ți va da”. Iisus i-a zis: „Fratele tău va învia”. Iar Marta a mărturisit credința în învierea cea de obște. Atunci Domnul i-a descoperit adevărul cel mare: „Eu sunt Învierea și Viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi; și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri în veac”. Iar ea a răspuns: „Da, Doamne, eu am crezut că Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce vine în lume”.

Maria, venind la Iisus, a căzut la picioarele Lui, plângând. Văzând-o pe ea și pe cei ce plâneau împreună cu dânsa, Iisus S-a cutremurat cu duhul și S-a tulburat. Și a lăcrimat pentru prietenul

(continuare în pag. 2)

Cuprins

Intrarea Domnului în Ierusalim	2
Poezie creștină	4
Hristos a Înviat!	7
Învierea Domnului	8
Izvorul Tămăduirii	9
Traduceri din Sf. Părinți	10
Răsplata credinței – mântuirea sufletelor!	13
Duminica femeilor mironosițe	15
Theologica	16

Prevestirea Învierii celei de obște...

(urmărire din pagina 1)

Său. Atunci iudeii au zis: „Iată cât îl iubea!”. Iar alții se mirau că Cel ce a deschis ochii orbului nu l-a păzit pe acesta să nu moară.

Venind la mormânt, Domnul a poruncit să se ridice piatra. Marta a zis că este a patra zi și că deja miroase. Iisus i-a răspuns: „Nu ți-am spus că dacă vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?”. Ridicându-se piatra, Iisus și-a ridicat ochii la cer și a mulțumit Tatălui, apoi a strigat cu glas mare: „Lazăre, vino afară!”. Și a ieșit cel mort, legat cu fâșii de pânză. Iar Iisus a zis: „Dezlegați-l și lăsați-l să meargă”.

Pentru această minune, mulți au crezut în El, iar alții au mers la farisei, care au început să pună la cale prinderea și omorârea Lui.

Această minune este săvârșită de Hristos ca întărire pentru ucenici înainte de Pătimirea Sa, ca să cunoască că, deși va pătimi și va muri, El este Domnul și Biruitorul morții. Învierea lui Lazăr este o prorocie lucrătoare, preînchipuind Învierea Domnului după opt zile și, totodată, învierea cea de obște din ziua cea de apoi, Lazăr fiind începutul înnoirii lumii.

După cum arată cântările Bisericii, minunea din Betania descoperă cele două firi ale lui Hristos, Dumnezeu-Omul. Ca om, El întreabă unde este pus Lazăr și plânge pentru dânsul, arătând adevărata Sa omenitate și durerea pentru prieten. Ca Dumnezeu, însă, poruncește morții și ridică pe cel mort, arătând puterea Sa dumnezeiască. Această taină a unirii firilor trebuie avută în vedere mai ales în Săptămâna

Patimilor și în Vinerea Mare: pe Cruce vedem nu numai un om care suferă, ci pe Dumnezeu Care pătimește în trup.

La Dumnezeiasca Liturghie din Sâmbăta lui Lazăr, în locul cântării „Sfinte Dumnezeule”, se cântă versetul baptismal: „Câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați și îmbrăcat” (Galateni 3, 27), arătând caracterul pascal al sărbătorii și faptul că această zi era odinioară una dintre marile zile de Botez în viața Bisericii.

Pr. Alin Constantin Nicola

(predică la Sâmbăta lui Lazăr, Sf. Ev. Ioan 11, 1-45, 4 aprilie)

Sursă foto: doxologia.ro

Intrarea Domnului în Ierusalim

Sfânta Evanghelie ne așază astăzi înaintea tabloului Intrării Mântuitorului nostru Iisus Hristos în Ierusalim, eveniment petrecut înainte de Pătimirea Sa. Sfânta Evanghelie ne descrie astăzi cum Mântuitorul Iisus Hristos, după ce săvârșise minunea înfricoșătoare a învierii lui Lazăr, Se îndreaptă spre Ierusalim. Aflat la poalele Muntelui Măslinilor, Domnul trimite doi ucenici să aducă o asină și un mânz, pe care S-a așezat, intrând în Cetatea Sfântă în aclamațiile mulțimii care își așternea hainele pe cale și tăia ramuri din copaci, strigând: „Osana! Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!” (Ioan 12, 13). Această intrare nu este doar o procesiune solemnă, ci reprezintă împlinirea așteptării mesianice a unui popor aflat în robie, dar mai ales a unei omeniri aflate în robia morții. Este momentul în care Ierusalimul devine locul primirii entuziaste și, în același timp, al jertfei lui Hristos, prefigurând biruința Lui asupra morții.

Această sărbătoare a Floriilor poartă în ea o profunzime teologică ce depășește înțelesul istoric imediat, fiind, după cum ne învață Sfinții Părinți, despre împlinirea prorociilor care au străbătut veacurile. Prorocul Zaharia vestise cu sute de ani înainte această clipă, zicând: „Bucură-te foarte, fiica Sionului, veselește-te, fiica Ierusalimului, căci iată Împăratul tău vine la tine drept și biruitor, smerit și călare pe mânzul asinei” (Zaharia 9, 9). Vedem aici chipul unui Smerit Împărat slăvit întru cele smerite ale creației, un Dumnezeu care nu alege calul, simbolul războiului și al trufiei, ci mânzul asinei, simbolul păcii și al blândeții. Domnul păcii vine în Ierusalim nu pentru a instaura o stăpânire politică, așa cum sperau contemporanii Săi, ci pentru a instaura Împărăția Cerurilor în cetatea sufletelor noastre. Această alegere a mânzului asinei

Fondator: Prof. Mihai-Ionuț Coană
Telefon: 0770/271.435 E-mail: mihai.coana@hotmail.com
Editor: S.C. GENERAL MEDIATECH S.R.L.
ISSN: 2734-7206; ISSN-L: 2734-7206; ISSN online: 2734-7214

Redacția:

- Prof. Mihai-Ionuț Coană
- Pr. Marius-Olivian Tănăsie
- Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu
- Pr. Daniel Budeanu
- Prof. Ionuț-Cătălin I. Popescu
- Dumitra Groza – corectură
- Monica și Radu Buțu
- Marius Stochițoiu
- Tiberiu Grigoriu – DTP

Redacția are dreptul luării deciziei de publicare și stabilirii datei și formei de apariție, integrale sau parțiale, după caz, a materialelor primite spre publicare.

Responsabilitatea pentru textele publicate revine în exclusivitate autorilor.

De asemenea, trebuie respectată legea dreptului de autor. (Legea 8/1996)

Revista este disponibilă și pe site-ul: www.caleaortodoxa.com

Tipar: Tipografia Universității „Constantin Brâncuși”,
telefon 0253/214.307, int. 415

are o semnificație mistică adâncă, reprezentând neamurile păgâne care nu purtasera până atunci jugul Legii, dar care aveau să primească pe umerii lor „jugul cel bun” al Evangheliei.

Însă, dincolo de ramurile de finic și de strigătele de bucurie, praznicul de astăzi ne pune în față o realitate cutremurătoare: inconsecvența omului și statornicia Domnului. Mulțimea care astăzi îl numește Împărat și îl întâmpină cu o fervoare de nedescris este aceeași care, peste doar câteva zile, sub presiunea autorităților religioase, va striga cu vehemență „Răstignește-L!”. Aceasta este drama sufletului uman, care trece cu ușurință de la „Osana” la hulă, de la iubire la trădare, atunci când Dumnezeu nu răspunde așteptărilor sale materiale sau politice. Există, așadar, o tristețe de Florii pe care o simțim în filigranul sărbătorii, o tristețe a Celui care știe că slava lumii este trecătoare și că drumul spre Înviere trece obligatoriu prin suferința Crucii. Hristos acceptă această onoare pământească nu pentru Sine, ci pentru a ne arăta că El este adevăratul Mesia, Cel care Se dă pe Sine ca jertfă pentru viața lumii, transformând Ierusalimul pământesc și cetatea sufletelor noastre în spații ale mântuirii.

Întrebarea care a răsunat atunci pe ulițele cetății și care răsună și astăzi în urechile noastre este: cine este acesta? Este întrebarea care ne provoacă să definim relația noastră cu divinitatea. Este El doar un tămăduitor, un profet sau un lider carismatic? Pentru cel credincios, El este Bine este cuvântat Cel ce vine în numele Domnului (Matei 21, 9), Fiul lui Dumnezeu care vine să ne elibereze de sub tirania păcatului. Această intrare în Ierusalim este drum spre Înviere, dar este și un apel la responsabilitate duhovnicească. Noi suntem chemați să îl primim pe Hristos nu doar în biserică, cu ramuri de salcie sfințite, ci în Ierusalimul de lângă noi, adică în viața noastră de zi cu zi, în relația cu semenii și în adâncul conștiinței noastre. Mântuirea nu este un proces teoretic, ci o stare de urgență, o chemare la trezvie care ne cere să ne așternem haina mândriei noastre la picioarele Domnului, lăsându-L pe El să calce peste egoismul și patimile noastre.

Actualitatea sărbătorii este frapantă, căci omul modern, aidoma celui din Ierusalimul biblic, se află adesea în căutarea unor soluții exterioare pentru crizele sale interioare. Osana – imnul intrării lui Dumnezeu în cetatea sufletului trebuie să devină respirația noastră zilnică, o recunoaștere a faptului că fără prezența Lui, viața noastră rămâne o cetate pustie. Floriile reprezintă drumul spre cruce și înviere, arătându-ne că nicio suferință nu este lipsită de sens dacă este unită cu suferința lui Hristos. Sărbătoarea ne învață despre împlinirea profeției despre smerenie, o virtute care este singura cheie ce poate deschide porțile Ierusalimului ceresc. Prin gestul Său de a intra călare pe un animal smerit, Domnul ne arată că adevărata măreție nu stă în capacitatea de a domina, ci în capacitatea de a te dăruia, de a sluji și de a iubi până la capăt.

În procesiunea de astăzi, pruncii și cei smeriți au fost cei care L-au recunoscut pe adevăratul Împărat, în timp

ce cărturarii și arhieriei s-au smintit de simplitatea Sa. Aceasta ne amintește de cuvintele psalmistului: „Din gura pruncilor și a celor ce sug Ți-ai pregătit laudă” (Psalmul 8, 2). Curăția inimii este cea care ne permite să vedem în Hristos pe Mântuitorul, în timp ce mândria intelectuală sau dorința de putere ne orbește.

Simbolul ramurilor de salcie și de finic poartă înțelesuri teologice și duhovnicești profunde. Salcia, care înflorește prima la început de primăvară, este simbolul biruinței vieții asupra morții, al regenerării naturii, dar și a sufletului. Purtând aceste ramuri sfințite, noi declarăm că suntem împreună cu Domnul în Ierusalimul ceresc, mărturisind credința noastră în Învierea cea de obște. Este o intrare triumfală înainte de biruința finală, o pregătire pentru lupta cea mare care va avea loc pe Golgota. De la Ierusalimul pământesc la Ierusalimul ceresc, calea este pavată cu smerenie, cu post și cu rugăciune, elemente pe care Biserica ni le-a pus la dispoziție pe parcursul întregului Post Mare.

În această zi, suntem îndemnați să facem din inima noastră un templu curat, alungând „vânzătorii și cum-părătorii” de gânduri deșarte, așa cum Hristos a curățat templul din Ierusalim. Osana în noul templu înseamnă a trăi prezența lui Dumnezeu în fiecare act al vieții noastre. Ierusalimul – locul primirii entuziaste și al jertfei lui Hristos ne avertizează că ucenicia nu este doar despre momente de glorie liturgică, ci și despre statornicia sub Cruce.

Pe măsură ce ne apropiem de Deniile Săptămânii Mari, să luăm cu noi mesajul acestei duminici: statornicia Domnului în fața inconsecvenței noastre. El nu Se întoarce din drumul Său, deși știe că va fi vândut pentru treizeci de arginți. El nu Se ferește de scuipări și de bătăi, pentru că dragostea Sa pentru noi este mai tare decât moartea. Împreună cu Domnul în Ierusalimul ceresc putem fi doar dacă acceptăm să mergem cu El pas cu pas, prin Ghetisimani, prin pretoriu și până la mormânt, pentru ca apoi să fim părtași luminii Învierii. Să ne rugăm ca florile credinței noastre, simbolizate de ramurile de astăzi, să nu se veștejească în fața ispitelor, ci să rodească în fapte de milostenie și de dragoste față de aproapele.

Așadar, bine este cuvântat Cel ce vine în numele Domnului! Să strigăm și noi astăzi, din tot sufletul, recunoscând în Iisus Hristos pe Împăratul Păcii, Cel care vine să sfințească viața noastră și să ne dăruiască speranța veșniciei. Să păstrăm ramurile sfințite în casele noastre ca pe un semn al prezenței divine, amintindu-ne mereu că drumul spre cer este deschis pentru oricine are inima curată și voința de a-l urma Mântuitorului pe calea smereniei. Să intrăm în Săptămâna Patimilor cu reculegere, cu frică de Dumnezeu și cu nădejdea că, după întunericul Vinerii Mari, vom vedea strălucirea de negrăit a Învierii, căci Intrarea Domnului în Ierusalim este, în mod cert, ușa care ne conduce spre biruința finală a vieții asupra morții. Amin.

Pr. Cătălin Chesnoiu

(predică la Duminica a VI-a din Post,
a Floriilor, Sf. Ev. Ioan 12, 1-18, 5 aprilie)

Poezie creștină

Sfânta Cuvioasă Maria Egipteanca (1 aprilie)

A vrut Domnul să-Și arate
Dragostea Sa nemărginită,
Ce covârșește oricare fapte,
Ale celor căzuți în ispită.

Prin jertfa și Învierea Sa,
Viețile noastre s-au schimbat,
Că prin al Său imens sacrificiu,
Din păcatul străbun ne-a ridicat.

Prin Puterea Duhului Sfânt,
Pescarii, Apostoli au devenit,
Prigonitorii devin misionari,
Și păcătoșii în Rai s-au suit.

Sfânta Maria Egipteanca,
Este un model de îndreptare
Pentru toți creștinii din lume,
Și pentru noi, pentru fiecare.

La doar 12 ani, pleacă de acasă,
Lăsându-și părinții supărați
Și merge în Alexandria unde
Păcătuiește cu mai mulți bărbați.

Adesea refuza banii lor,
Trăind mai mult din cerșit
Și din torsul inului, dar își
Satisfăcea patima cea de neoprit.

17 ani, a fost ea de trup chinuită,
Dar Dumnezeu Cel atât de iertător,
Pentru a nu mai cădea în ispită,
I-a întins Mariei o mână de ajutor.

I-a scos în cale niște bărbați,
Din Egipt și Libia ce se îndreptau
Spre corabia care pleca la Ierusalim
Și cu care și ei toți călătoreau.

Auzind ea motivul călătoriei,
Ceva în minte i s-a schimbat
Și-a dorit să se închine Cinstitei Cruci
Și împreună cu ei a plecat.

Ajunsă la Ierusalim și văzând
Mulți tineri puternici și frumoși,
Râdea ademenitor, atrăgând,
Cu inima și cu ochii lăcomoși.

Mulți au căzut în plasa ei,
Că fără pic de remușcare

Se strecura, fără rușine, între ei,
Privind șăgalnic înspre fiecare.

La sărbătoarea „Înălțării
Sfintei Cruci”, mulțime mare,
Venită, special, în Sfânta Cetate
Se îndrepta spre locul de-nchinare.

S-a integrat și Maria în mulțime,
Alături de oamenii credincioși,
Care mergeau liniștiți în convoi,
Și intrau, în grupuri, politicoși.

Încercând să intre în Biserică,
(Lemnul Sfintei Cruci a săruta),
La intrare, o Putere nevăzută,
Cu toată forța o respingea.

A încercat de mai multe ori,
Că toată mulțimea-n Biserică intra,
Numai ei, dintre toți oamenii,
Aceeși Forță i se împotriva.

Obosită și speriată, a înțeles,
Că viața ei cea păcătoasă,
Pe care o trăise atâția ani de zile,
Să atingă Sfânta Cruce, nu o lasă.

Acum a început pocăința Mariei,
Când, ca-n oglindă, în urmă, s-a uitat;
A văzut o viață trăită-n desfrânare
Și plângând, în genunchi s-a așezat,

Că la intrarea în Biserică,
Icoana Maicii Domnului străjuia,
Pe care la început, fără a o privi,
Nepăsătoare, pe lângă ea trecea.

Acum, smerită, se-îndreaptă către ea;
Cu ochii plini de lacrimi, spășită,
Nici să ridice privirea nu îndrăznea,
Atât era de deznădăjduită!

„Fecioară Stăpână, tu care
Ai născut pe Fiul lui Dumnezeu
Și ești cu totul neîntinată,
Ajută-mă să mă închin și eu!”

A promis că de o va lăsa să intre,
Viața ei păcătoasă și-o va schimba,
Că era atâta durere, deznădejde
Și spaimă cumplită, în inima sa.

Măicuța Sfântă mult-milostivă,
Mâinile ei curate și-a întins
Peste Maria, a ajutat-o să se închine
Și de inima ei tristă s-a atins.

A îndrumat-o să treacă Iordanul
Și să se retragă în pustie;
Cu trei pâini și hainele de pe ea,
A plecat în lungă sa călătorie.

Și aici, 17 ani a fost torturată
De patima ei cea trupească,
Pe arșiță și pe ger, flămândă,
A vrut din suflet să se smerească.

Mergea fără-un punct anume,
Gusta puțin din ce, în natură, găsea
Și trăia în permanentă rugăciune,
Până ce, sleită de puteri, cădea.

Și zăcea pe pământul gol,
Cu hainele sale zdrențuite,
Uneori zile-ntregi, cu ochii-închiși,
Și gândurile răvășite.

Își plângea viața ei păcătoasă,
Lăsându-se în voia Domnului
Și a Preasfintei Sale Maici,
Cugetând la mântuirea sufletului.

47 de ani a petrecut în pustie,
Fără să fi văzut măcar o dată,
O figură omenească sau o ființă vie,
Dar acum avea inima curată.

Era cu mintea doar la Dumnezeu,
În rugăciune neîncetată,
Căruia îi mulțumea mereu,
Pentru că n-a părăsit-o niciodată.

Fiind Maria la sfârșit de drum,
Bunul Dumnezeu a rânduit
Să nu plece din această lume,
Fără ca ea să se fi împărțit.

La o mănăstire în Palestina,
Un ieromonah îmbunătățit viețuia
Și de 53 de ani, din pruncie,
Cu rugăciunea se învrednicea.

Și într-o zi, ieromonahului Zosima,
Un gând neobișnuit i-a venit;

Dacă se află în această lume,
Cineva, decât el, mai îmbunătățit,

De la care să ia învățătură
Despre folosul cel sufletesc
Și îngerul Domnului l-a îndemnat
Să meargă-n alt cin monahicesc.

Și a pornit, ghidat de înger
Și într-un loc pustiu a ajuns,
Unde aproape nimeni nu deranja
Liniștea cea de nepătruns.

Ajunge la o mănăstire retrasă,
A cărei poartă era mereu închisă;
După ce a bătut, sfios, cu mâna,
Intrarea i-a fost, apoi, permisă.

Acolo a observat că toți monahii
Duc o viață sfântă, în rugăciune,
În smerită cugetare și liniște,
Feriți fiind ei de răul din lume.

În Postul Mare, plecau în pustie,
Luând cu ei câte ceva de mâncare
După a lor trebuință, fără tovarășie,
Se rugau permanent, în liniște, fiecare.

De se-întâlneau din greșeală,
Își urmau calea, făcând plecăciune,
Se rugau cu multă osteneală
Fără să se oprească din rugăciune.

Zosima, monahul cel nou venit,
A plecat pe un drum spinos,
Fără să întâlnească vreun monah,
Care avea să îi fie lui de folos.

Călătorind Zosima fără reper,
Pe unde îngerul îl sfătuia,
Din când în când, umblând stingher,
Pe pământul gol se odihnea.

Mai gusta ceva spre întărire,
Din ce se găsea în natură,
Și mergea încet, fără oprire,
Rar, punând câte ceva în gură.

După câteva zile de mers (12)
Doar cu rugăciunea în gând,
I-a apărut în față o nălucă,
Dar care a dispărut curând.

A alergat după ea, gâfâind,
Încercând s-o urmărească,
Crezând că este vreun sihastru
Cu care avea să se sfătuiască.

Când era aproape s-o ajungă,
Picioarele sale îmbătrânite,
Ritmul alert și l-au domolit,
Fiind ele foarte oboșite.

Și a început el a striga
Pe cel pe care îl urmărea,
Dar cel chemat, să se oprească,
De Părintele Zosima, se rușina.

Era, spre surprinderea lui, o femeie,
Cu trupul ars, înnegrit de soare,
Cu părul alb, până la umăr,
Desculță, cu privirea rugătoare.

Și când l-a strigat pe nume,
Fiind înainte-văzătoare,
S-a înspăimântat el și mai mult;
Aproape să cadă din picioare.

Nu se văzuseră niciodată,
Dar ea pe nume îl striga,
Și cu răsuflarea întretăiată,
Că este Preot ea cunoștea.

L-a rugat să îi arunce
Haina lui cea învechită,
Ca măcar o parte a corpului
Să îi fie, cumva, acoperită.

Apoi s-a apropiat puțin,
Cerând de la el binecuvântare,
I-a povestit întreaga ei viață
Și pocăința pentru îndreptare.

Îi spunea cum a plecat atunci
De la Sfântul Mormânt al Domnului
Pe la ceasul al nouălea din zi,
Mergând de-a lungul Iordanului.

Ajungând la mănăstirea „Sfântului
Ioan Botezătorul”, în asfințit, s-a curățat,

S-a împărtășit cu Tainele Dumnezeiești,
Și afară, pe pământul gol, s-a culcat.

A doua zi de dimineață,
Așa cum fusese îmbrăcată,
A luat cele trei pâini, primite,
Și a trecut Iordanul îndată.

Sub ocrotirea Maicii Sfinte,
Pe care o avea chezășuitoare
A pornit la drum înainte,
Cât vedea cu ochii în zare.

Multe zile a tot umblat,
Prin arșița dogoritoare,
Noaptea se oprea din mers,
Fiind o cale oboșitoare.

Mai gusta puțină pâine,
Pe care o uda cu lacrimi;
Disperată, plângea cu suspine
Cuprinsă fiind de multe patimi,

Dar, acum, era singură pe lume,
Doar cu nădejdea în Dumnezeu;
Fără să știe încotro anume
Este chemată de cugetul său.

17 ani a umblat prin pustie,
Cu trupul chinuit de înflăcărare,
Se lupta cu toate patimile,
Până cădea, jos, din picioare.

Stătea acolo nemișcată,
Zi și noapte, în letargie,
Cu conștiința împovărată,
Că iertată nu o să mai fie.

Dar Domnul, Care face minuni,
N-a părăsit-o niciodată,
O întărea ca pe cei mai buni,
Și plăcuți ai Săi, apoi o ridica îndată.

Cu lacrimi fierbinți se mărturisea,
Neputând rușinea să-și ascundă,
Pe care-o retrăia, când povestea
Și care, sufletu-i smerit inundă.

Văzând răbdarea fără margini,
Credința cea nevinovată,
Citatele din Sfânta Scriptură,
Pe care ea nu le auzise niciodată,

Părintele Zosima a înțeles,
Că este o viață trăită peste fire,
Fiindcă trupul are nevoie de hrană
Și apă, pentru supraviețuire.

Cum a trăit singură, atâția ani (47) În această sinistră pustietate, Fără un acoperiș deasupra capului; Cu atât de puțin, primind, sașietate?!	Să vină cea de care își amintea Cu frică, să poată să o cuminece.	I-a mai spus Părintelui Zosima, Că în mănăstirea Starețului Ioan, Sunt greșeli, ce trebuie corectate; Înainte de-a se-îndrepta către Iordan.
Părintele Zosima a observat, Că atunci când Maria se ruga, Deasupra de pământ, cu un cot, În aer, ca un fulg, se ridica.	Fel de fel de gânduri îi inundau Sufletul său atât de smerit, Gândindu-se cu emoție, Dacă nu cumva, ea înainte a venit	După ce și-a revenit din uimire, A slăvit și-a mulțumit lui Dumnezeu; Dar întorcându-se la mănăstire, A păstrat cu sfințenie secretul său.
L-a cuprins frica și mai tare, Văzând că nu este un om obișnuit, Că are în față un înger în trup, Cel pe care, aici, l-a întâlnit.	Și a pierdut el marea bucurie De a fi văzut încă o dată, Acel înger de femeie, Cum nu mai văzuse niciodată.	Trecând repede acest an Și parcă și mai repede-ar fi vrut, Ca să urmeze al său plan De-a o vedea în locul de-nceput.
Crezuse atâta timp că știa bine, Cum poate un suflet să se mântuiască, Dar văzând atâta pocăință, A-nceput mai mult să se smerească.	Fiind el atât de îngândurat, La lumina lunii a apărut, Cuvioasa, și făcând „Semnul Crucii”, Peste Iordan, ca pe pod, a trecut.	În Postul Sfințelor Pătimiri, Când toți monahii au plecat, După obiceiul acestei mănăstiri, Să se roage într-un loc îndepărtat,
La despărțire Maria a insistat, Ca părintele să nu o vădească; L-a implorat, ca peste un an de zile, Să vină să o împărtășească,	A rămas mut de uimire, Vrând el să facă închinăciune, Când, pe un ton dojenitor, A fost oprit de la plecăciune,	A plecat și Părintele Zosima Spre destinația cunoscută, Unde văzuse întâia dată Acea umbră necunoscută.
Dar să nu treacă Iordanul, S-o aștepte cu un vas sfințit, În care vor fi Sfintele Taine, Din care s-ar fi împărtășit.	Spunându-i că este preot Purtând cu el „Sfintele Taine” Ce înalță pe cei credincioși, Iar necuraților vrăjmași aduc spaime.	Numai că de această dată, Știa exact spre ce se-îndreaptă Și mânat de o bucurie curată, Mergera, știind cine îl așteaptă.
I-a mai spus ca să rămână, La începutul Postului Mare, În Mănăstire, (știind ea că o să vină S-o împărtășească în Joia Mare).	L-a rugat să-i citească rugăciunile; Sfânta împărtășanie a primit, Cu credință și cu dragoste, Într-un mod atât de fericit!	Ajuns la locul cel de întâlnire, După un drum binecuvântat, dar greu, Având o puternică neliniștire, Se ruga cu credință lui Dumnezeu.
A plecat îngrijorat și a mers, A mers, multe zile prin pustie, Și a ajuns la Mănăstire, Atunci când trebuia să fie;	Pe când se pregătea să plece Pe Părintele Zosima l-a implorat, Să-o pomenească-n rugăciune, Iar el, să mănânce ceva, a insistat.	Tot aștepta el nelămurit, Căutând peste tot cu privirea Să vadă îngerul în trup, slăvit, De care a aflat toată omenirea.
Adică înainte de Stâlpii, La „Intrarea Domnului în Ierusalim”, Când participau la Sfânta Liturghie Și se-împărtășeau, după un post sublim.	A atins cu degetele trei boboțe De linte înmuiată, apoi a plecat, Trecând Iordanul, ca și la sosire, Iar părintele-a rămas stupefiat.	La locul ce înfățișa o urmă de pârau, A văzut pe partea cealaltă, deslușit, Trupul Cuvioasei, cu mâinile împreunate Și capul întors înspre răsărit.
În următorul an, când toți plecau, Părintele Zosima s-a îmbolnăvit, Și după câteva zile și-a revenit Și zilnic, în Mănăstire a slujit.	Nu mai văzuse niciodată, Ca cineva pe apă să pășească, Să străbată rapid o mare distanță, Și cu-atât de puțină hrană să trăiască.	A plâns mult, ca un copil neajutorat, Gândindu-se la adevărata minune; Cu lacrimi picioarele Cuvioasei a spălat Vrând să primească înțelepciune.
În seara zilei de Joia Mare, După ce s-au împărtășit, A luat Sfintele Taine-ntr-un vas Și la întâlnirea cu Maria a pornit.	Drumul parcurs de ea într-o oră, Părintele Zosima în 12 zile l-a făcut Și cunoștea ea citate din Sfânta Scriptură, Pe care niciodată nu le-a văzut.	Meditând la ce trebuia să facă, Deodată, a văzut scris pe pământ: „Îngroapă, Avva Zosima, trupul smeritei Maria și roagă-te Domnului Sfânt”.
Ajuns la locul stabilit de ea, Aștepta cu sufletul cât un purice,	Datorită harului, care se revărsa Peste ea de la Bunul Dumnezeu, Cunoștea atâtea lucruri sfinte, Venite, de sus, în sufletul său.	S-a bucurat nespuse bătrânul, Că a aflat, acum, numele ei frumos;

A citit Psalmii cei de îngropăciune
Și a mulțumit Domnului Hristos.

Bătrân, obosit și fără sașă
Era atât de trist și neliniștit;
Cum să facă el o groapă,
Dar, aproape, un lemn micuț a găsit.

A încercat din răspuțeri să sape;
Sudoarea neîncetat îi curgea
Și îndreptându-se ușor de spate,
A văzut un leu, ce picioarele Mariei lungea.

A încremenit atunci de spaimă,
Dar văzând că leul e blând ca un miel,
I-a poruncit fiarei, cu bunătate,
Și credință, să îl ajute și pe el.

Ascultând porunca dată,
Ca un copil foarte cuminte,
Leul, supus, a săpat îndată
Groapa, cu etichete de dinainte.

Cu nespusă grijă bătrânul a așezat,
În groapa, cea de leu adâncită,
Trupul Cuvioasei, cu lacrimi spălat,
Și îmbrăcat cu haina cea zdrențuită.

Părintele nu a înțeles cine-a scris,
Căci Cuvioasa, carte nu cunoștea,
Dar citate din Vechiul Testament
Și din Psalmi, cu precizie, reproducea.

Lumina Harului Divin, din belșug,
Peste Maria se revărsa
Și cu atât de multă căldură
Pe Sfânta Cuvioasă o învăluia.

Prin pocăință, cu multe lacrimi,
Prin răbdare nemaipomenită,
Prin postire aspră, îndelungată
A fost apoi ferită de ispită.

Preasfânta Născătoare de Dumnezeu,
I-a fost permanent chezășuitoare,

Și când vedea că îi este greu
Alerga la Maica Povățuitoare.

Ea nu a lăsat-o niciodată,
Pentru că, Maria s-a rugat mereu
Cu lacrimi fierbinți și voia lăsată,
În puterea Maicii lui Dumnezeu.

În textul scris, Cuvioasa a precizat,
Că pe data de 1 Aprilie, imediat,
Ce Dumnezeieștile Taine a primit,
În Ceruri, sus, la Domnul a plecat.

Aceasta presupune, că, pustia,
În foarte scurt timp a traversat,
Distanță pe care, în 12 zile
Ar fi făcut-o un om adevărat.

Dumitra Groza

(1 aprilie 2021)

Sursă foto: doxologia.ro

Poezie creștină

Eu Te-am găsit, Doamne Iisuse,
Când suferind și-nsingurat,
Să nu disper, ale Tale spuse,
Ca un balsam m-au mângâiat.

Te-am însoțit și în mulțime
Când s-a cutremurat Ioan,
Recunoscându-Te-n Treime,
La Sfânt Botezul în Iordan.

Am fost doar unul din mulțimi
Și toți rămas-am fără glas,
Când din cinci pești și două pâini
Ne-ai săturat...și-a mai rămas.

Dintre leproșii ce în cale
Să-i vindeci de un rău cumplit,
Tu Te-ai milit, dar slavei Tale
Să-i mulțumesc, eu n-am venit.

Iisuse,-n marea-Ți bunătate,
Pe cel olog, necercetat,
Dându-i iertarea de păcate,
Am fost când Tu l-ai vindecat.

Cu fiul văduvei sărmâne,
Cu fiica celui luminat,
Cu Lazăr chiar, Iisuse Doamne,
Am fost când Tu i-ai înviat!

Tu orbilor le-ai dat vedere,
Pe îndrăciți i-ai curățat,

Hristos a Înviat!

Dar, speriat de-a Ta putere,
Iisuse, noi Te-am alungat.

Am fost când cei proscrisi de soartă
Primit-au ajutorul Tău
Și-apoi închis-au a lor poartă
La bine, răsplătind cu rău.

Nevrednici, Doamne preamărite,
De câte daruri Tu ne-ai dat,
În fața marilor ispite
Ca și Adam, am scăpătat.

Iar când, pe doar treizeci de-arginți,
Vicleanul Iuda, cel avut,

La farisei, ca scos din minți,
Prin sărutare, Te-a vândut.

Am fost când, dăruind iertare,
Pontiu Pilat Te întreba
Și, cu mulțimea în turbare,
Strigam: „Iertați pe Baraba”!

Eram un fariseu mai mare,
Un cărturar orgolios,
Că nu e drept ca oarecare
Să fie cel trimis, Hristos.

Am fost când strâmba judecată,
Deși în toate preacurat
Te-a osândit; cu lumea toată
Eu Te-am lovit și Te-am scuipat.

Ca pe-un zănatic împărat
Batjocorindu-Te, haini,
Pe cap, să fii încoronat,
Ți-am pus coroana cea de spini.

Și-n grabă, fără remușcare,
Piroanele, neabătut,
Trecând prin mâini și prin picioare,
Încrâncenat, Ți le-am bătut.

Iar ca mulțimile, o turmă,
De ațâțați și de barbari,
Să-Ți spurce clipa de pe urmă,
Te-am ridicat între tâlhari.

Și-a morții arșiță cumplită,
Însingurată în durere,
În loc de apă (ce ispită !),
Eu Ți-am adus oțet și fiere.

A treia zi, ieșind din moarte,
Morții să-i fiu răscumpărat,
Păcatul lumii-ntregi să poarte,
Iisus Hristos a Înviat!

Că pentru-a lumii izbăvire
Din tirania celui Rău,
Prin nesfârșita Sa iubire
Ni L-a trimis pe Fiul Său.

Să văd că viața e sfârșită,
Că umbra morții Te-a ajuns,
Cu sulita cea ascuțită
În coasta dreaptă Te-am împuns.

Pierdut e iadul în uimire,
Ispititorul cel mișel,
Căci, pentru-ntreaga omenire,
Nimic nu va mai fi la fel.

Unit e cerul cu pământul,
Nu fie nimeni întristat,
Căci, azi s-a împlinit Cuvântul:
Iisus Hristos a Înviat!

Și-n miez de zi orbecăiește,
Se-ascunde-a soarelui lumină,
Cutremur mare îl cinstește
Pe Cel ucis fără de vină.

Veniți, e zi de sărbătoare,
Cu toții să ne-nveselim,
Veniți la sfintele altare
Lui Dumnezeu să-l mulțumim!

Radu Cârstoiu Arbore
(De Sfintele Paști, Tg-Jiu, 2002)
Sursă foto: doxologia.ro

Învieria Domnului, cea mai mare sărbătoare creștinească, ne umple inimile de pace și bucurie

Duminica Paștilor sau Învieria Domnului reprezintă cea mai mare sărbătoare creștină, o sărbătoare când creștinii ortodocși prăznuiesc Sfânta Învierie a Domnului Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Ziua aceasta marchează sfârșitul Postului Mare și încheierea Săptămânii Patimilor, fiind o zi de bucurie și de mare sărbătoare. În această Duminică, în toate bisericile ortodoxe se săvârșește Vecernia cunoscută ca „A doua înviere”. Paștele este sărbătoarea centrală a creștinismului, simbolizând victoria asupra morții și a păcatului; data Paștelui este întotdeauna sărbătorită la zile diferite, fiind vorba de o sărbătoare mobilă calculată în funcție de echinocliul de primăvară și luna plină, aceasta din urmă având loc întotdeauna între 22 martie și 25 aprilie.

În ceea ce privește semnificația religioasă a mării Sărbători a Învierii Domnului, acum noi prăznuim Învieria dătătoare de viață a Domnului Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Denumirea de „Paști” este strâns legată de cuvântul „Pesah” care în vechiul grai evreiesc însemnează „trecere”, întrucât aceasta este ziua în care Dumnezeu a adus, la început, lumea dintru neființă întru ființă. În această zi smulgând Dumnezeu pe poporul israelitean din mâna Faraonului, l-a trecut prin Marea Roșie și tot în această zi S-a pogorât din ceruri și S-a sălășluit în pântecul Fecioarei; iar acum, smulgând tot neamul omenesc

din legăturile iadului, S-a suit la cer și l-a adus iarăși la vechea vrednicie a nemuririi. Dar pogorându-Se la iad Domnul, nu a înviat pe toți câți erau acolo, ci numai pe cei care au voit să creadă în El și sufletele sfinților din veac, ținute cu sila de iad, le-a slobozit și a dăruit tuturor puțința să se urce la ceruri.

Drept aceasta, bucurându-ne peste fire, prăznuim cu strălucire învierea, închipuind bucuria cu care s-a îmbogățit firea noastră prin îndurarea milostivirilor lui Dumnezeu. De asemenea, dându-ne unul altuia obișnuita sărutare de înviere, prăznuim și risipirea vrajbei, arătând prin aceasta unirea noastră cu Dumnezeu și cu îngerii Săi.

Legat de „A doua înviere”, în Duminica Paștelui, la amiază, se săvârșește o Vecernie specială, adesea numită „A doua înviere”, care este, de fapt, Vecernia de luni din Săptămâna Luminată. În perioada aceasta, deși nu este o rânduală strictă, are loc binecuvântarea ouălor roșii și a alimentelor, o practică larg răspândită, menționată în cartea *Molitifelnicul*.

Învieria Domnului nostru Iisus Hristos rămâne o taină, fiind mai presus de ceea ce putem noi înțelege cu puterile firii și mai presus de ceea ce putem percepe pe deplin. Tocmai de aceea fiecare din cei patru Evangheliști (Ioan, Luca, Matei și Marcu) prezintă Învieria Domnului Hristos ca realitate, nu o explică și nu face aprecieri asupra Învierii, ci fiecare prezintă Învieria ca ceva care s-a întâmplat pur și simplu.

Chemarea de la miezul nopții când preotul spune „*Veniți și luați lumină!*” marchează momentul sacru al celei mai importante sărbători creștine, iar Lumina Sfântă, oferită la slujba de Înviere, este adusă de către o delegație patriarhală chiar de la Biserica Sfântului Mormânt de la Ierusalim. Lumina Sfântă este un miracol al Ortodoxiei care se întâmplă în fiecare an de Paștele ortodox la Ierusalim, în timpul Vecerniei Mari din Sâmbăta Mare, între orele 12.30 și 14.30. Lumina Sfântă apare deasupra Sfântului Mormânt al Domnului Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, ca un foc care se

pogoară din cer, manifestându-se diferit în fiecare an și care în primele minute nu arde.

Fie ca această Lumină Sfântă să se reverse din plin și asupra noastră, luminându-ne fețele, inimile și sufletele noastre, în această zi de mare sărbătoare, o „Sărbătoare a sărbătorilor” ca să putem spune, plini de bucurie și fericire, HRISTOS A ÎNVIAT!

Marius Stochițoiu

(reflecție la Sf. Paști, Sf. Ev. Ioan
1, 1-17, 12 aprilie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Izvorul Tămăduirii

Cu doar câteva zile în urmă, Sfânta Biserică ne-a chemat la Golgota, unde Mielul lui Dumnezeu, Cel ce a luat asupra Sa păcatele întregii lumi (cf. Ioan 1, 29), a suferit și a fost răstignit. Am contemplat chinurile Sale și am auzit cum a fost batjocorit și umilit, deși era nevinovat. Am văzut-o acolo și pe Preasfânta Fecioară, care plângea și se întrista văzând Pătımirea iubitului Ei Fiu. Și, într-adevăr, mulți dintre noi am împărtășit durerea și întristarea ei. Apoi s-a auzit glasul cel dulce al lui Hristos: „Nu Mă plânge, Maică, văzându-Mă în mormânt..., căci Mă voi scula și Mă voi slăvi.”

Timpul a trecut, iar întristarea s-a prefăcut în bucurie atât pentru Maica lui Dumnezeu, cât și pentru noi. Și în aceste zile auzim vestea cea plină de bucurie a Îngerului: „Bucură-te, Curată Fecioară... Fiul tău a înviat din mormânt după trei zile! Cu Sine a ridicat pe toți cei morți! Bucurați-vă, toate popoarele!”

Astăzi ne-am adunat în biserica Maicii Domnului pentru a împlini chemarea Îngerului: să ne veselim și să ne bucurăm în Fiul Ei Cel înviat. Și, desigur, Preabinecuvântata Fecioară este acum cu noi, bucurându-se și rugându-Se lui Dumnezeu. Ea ne iubește atât de mult! Pentru bogăția cea mare a iubirii și milei dumnezeiești pe care o revarsă asupra lumii, Sfânta Biserică

o numește acum pe Născătoarea de Dumnezeu „Izvorul Tămăduirii”. Așa cum un izvor firesc dă apă care spală pe om, îi potolește setea și adapă pământul însetat, tot astfel Preabinecuvântata Fecioară a dăruit lumii Apa cea Vie — pe Hristos Mântuitorul, Care a spălat necurăția noastră și a potolit setea întregului pământ și

a întregii omeniri, istovite sub povara păcatului, a osândeii și a morții. Ea a contribuit la marea lucrare a mântuirii noastre: Soarele dreptății a răsărit din Ea, dându-ne suflare, viață și toate. Împreună cu Ea am plâns pentru „Soarele Care era mai înainte de soare și Care a apus în mormânt”. Împreună cu Ea ne bucurăm de Învierea Lui.

Să o slăvim acum pe Împărăteasa cerului. Să-I cerem mijlocirea Ei cea de mamă și binecuvântările pe care le revarsă cu dărnicie asupra tuturor celor ce aleargă la Ea: O, Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, învrednicește-ne să ne împărtășim pururea din Izvorul tău cel de viață dătător. Învață-ne să iubim pe Fiul tău și să facem voia

Lui! Ajută-ne să păstrăm pentru totdeauna bucuria Învierii Lui și primește-ne pe noi, care îți cântăm împreună cu îngerul: „Bucură-te, Curată Fecioară... Fiul tău a înviat din mormânt după trei zile! Și noi, oamenii, toți ne bucurăm!” Amin.

Prof. Ionuț-Cătălin I. Popescu

(reflecție la 17 aprilie)

Sursă foto: doxologia.ro

Traduceri din Sf. Părinți

Două cuvântări ale Sfântului Isihie, preot al Ierusalimului, la Lazăr cel mort de patru zile^A

Omilia 11

1. Iată, Lazăr ne pune din nou înaintea noastră un ospăț bogat, un ospăț în care toate sunt minunate, pline de strălucire și de frumusețe înflorită, purtând cu adevărat amprenta unei dărnicii dumnezeiești și a unei măreții de tip împărătesc. Căci Tatăl este Cel ce pregătește masa, Fiul este Cel ce slujește vinul, iar Duhul înmiresmează ospățul. Îngerii stau ca străjeri ai cămării de nuntă, neîngăduind nici lui Iuda să intre, nici lui Caiafa să se aplece spre ea, alungând pe fățarnici, care se află încă departe, izgonind pe ucigașii Domnului cu biciuiri amare și cumplite, urmărind pe hulitorii de Dumnezeu cu sabia deja pregătită; pe tâlhar îl călăuzesc de mână, pe desfrânată o însoțesc ca gardă de onoare, pe magi îi trimit cu bucurie la ospăț, iar vameșilor le dăruiesc întâietățile cămării de nuntă. Dar cine sunt comesenii? Căci aceasta este pentru noi căpetenia cuvântului. Toți morții sunt comesenii, fiecare îmbrăcat într-o haină de nuntă oarecare și curată, având în mijloc, așezați de o parte și de alta, pe Adam și pe Eva.

2. Căci asemenea bunătății și încă mai mari decât acestea dăruiește cu râvnă neamului omenesc învierea morților, al cărei început i-a fost încredințat lui Lazăr, cel cu totul mare, ogorul foarte înfloritor al virtuților, via cea mult roditoare a credinței, trandafirul împărăției lui Hristos, întâiul născut pe care l-a hrănit glasul Celui Unul-Născut, limba Cuvântului, trâmbița înțelepciunii, flautul care nu tace, lira cu coarde părintești, chitara cu nervuri dumnezeiești, instrumentul lovit de Dumnezeu, psaltirea născută din sine a armoniei celei de Dumnezeu născute. Iar glasul care este? «*Lazăre, vino afară*» (Ioan 11, 43). La auzirea lui, toată mulțimea morților a prins aripi, iar moartea, slăbită de lașitate și doborâtă de frică, zăcea întinsă cu fața la pământ, călcată de propriii ei captivi. «*Lazăre, vino afară*»; căci de tine avem nevoie acum, pentru această prezență. Încă să nu se ridice, zice, mulțimile morților; încă nu este vremea ca libertatea să fie vestită întregii făpturi, încă nu este vremea ca neamul să se suie, mai înainte de a Se pogori Ziditorul neamului. «*Lazăre, vino afară*»; căci de graba ta avem nevoie, pentru ca cei vii să învețe cât de mult se cutremură morții de Cel născut din Maria, pentru ca Pilat să cunoască al cui glas îi eliberează pe morți, jefuiește stricăciunea și preschimbă mormintele în cămări de nuntă.

3. «*Lazăre, vino afară*». Ieși din legături și mută-te din întuneric. Vino la zi și părăsește noaptea. Grăbește-te spre viață, fiind chemat de Viața însăși. Fă-te jucător al bucuriei; căci temelia plânsului a încetat. «*Lazăre, vino afară*». Nu te îngrijii de legături, căci lanțurile au căzut. Nu socoti zăvoarele, căci de la sine se sfărâmă. Nu te teme de străjeri, căci porțile de aramă nu pot răbda să te țină pe tine, chemat fiind de Mine. «*Lazăre, vino afară*». Să te vadă cerurile și «*slava lui Dumnezeu o vestesc*» (Psalm 18, 1) mai strălucit. Să te vadă pământul, și peștera din Betleem începe să slujească în alai mai presus decât curțile împărătești și se cinstește cu ieslea ca și cu tronul heruvimilor.

Să te vadă soarele, și își trimite asupra ta fulgerul mai luminos. Să te vadă Petru, și se lasă convins de glasul cocoșului și varsă mai fierbinți lacrimile pocăinței. Să te vadă Iuda, și adaugă mărturie potrivnică: aflând pe cine vinde, nu mai rabdă să țină argintul trădării; aflând pe cine vinde, mărturisește că Dumnezeu este Cel vândut de el; aflând pe cine vinde, aleargă la ștreang și își pune singur funia spânzurătorii. Aceasta se va afla, pe bună dreptate, **un căluș aspru pentru hulitorii de Dumnezeu și un frâu sever și înfricoșător pentru cei ce Îl despart pe Dumnezeu.**

4. «*Lazăre, vino afară*». Să te vadă, zice, sinagoga iudeilor, și își dă înainte zestrea, își rupe cu mâinile sale haina de nuntă și își închipuie actul de despărțire, încă înainte ca trestiiile cele deasupra lui să fi fost cioplite. Să te vadă Biserica neamurilor, și adaugă credință peste credință, râvnă peste râvnă, nădejde peste nădejde, dragoste peste dragoste, iar prin sporirea virtuților se încununează legământul nunții. Iar Lazăr, auzind acest glas sfânt, se grăbea cu bucurie să treacă de bunăvoie la Cel ce îl chema și, rânduindu-se cu mulțimea morților, spunea: „Viața mă cheamă și nu pot răbda să rămân; mă atrage Cuvântul și glasul lui Dumnezeu; picioarele mele aleargă de la sine spre El; porunca este a Făcătorului, iar firea se supune și celor mai presus de fire. Dar voi ce voiți față de Cel ce cheamă? Pentru voi Îl voi ruga să vină la voi sau pe voi să vă facă să vă suiți sus la El, pe cei de jos, sau pe Cel de sus să-L coboare jos; căci pe toate le rabdă, ca un Bun.

5. Pentru voi, cei drepti, voi mijloci; iar dacă voi, cei păcătoși, trimiteți prin mine mijlocire către El, cu atât mai mult tu, o, Adame, grăiește; căci de la tine este cu necesitate să ne lămurim. Îți pasă de întregul neam? Oare, fiind tu însuși părinte al tuturor celor căzuți, ai purtat grijă de cei ce au căzut cu toții, sau cruți doar alegerea, sau voiești să fie eliberați numai cei ce au păstrat curate trăsăturile chipului? Dar vezi să nu se facă mare pagubă olarului prin pierderea atâtor vase. Vezi să nu ajungi și tu, pentru neascultare, lepădat împreună cu neamul celorlalți păcătoși. Ci grăiește, o, Adame, fără zăbavă; căci vremea nu rabdă amânare. Mă tem să nu fiu muștrat pentru că am neglijat un lucru atât de mare și o trâmbiță de o asemenea putere. Spune însă ceea ce voiești; căci voi zice către Cel ce a slobozit glasul: Nu Te mânia, Stăpâne. Avem nevoie de îndelungă-răbdare pentru această chemare; căci trebuie să rânduiesc viermii celor mâncate, trebuie să adun rămășițele risipite pe pământ și prefăcute în țărână. Căci nu pot să mă sui neîntreg la Cel desăvârșit, nici să las o parte pământului și o parte să o iau la Cel ce cheamă și să-l înfățișez pe Adam grăbit, fără a-l lua întreg. Pe lângă acestea, multe porți are moartea; iar eu trebuie, intrând prin toate, să ies iarăși!”

6. După aceste cuvinte, Lazăr se ușura de povara pământului. Iar morții, apropiindu-se, îl sărutau fiecare, ca pe unul ce se grăbea să plece departe, și îi încredințau propriile lor nenorociri, ca unuia ce urma să le vestească. Și cel dintâi, Abel, spunea: „Spune-l Răscumpărătorului: Ce câștig am eu că vorbesc după moarte, dacă legătura stricăciunii nu se rupe?” Și Noe,

^A Traducere după: Aubineau, M. (ed.), *Les homélies festales d'Hésychius de Jérusalem*, vol. 1. *Les homélies i–xv* [Subsidia hagiographica 59] Brussels: Société des Bollandistes, 1978, p. 402–426.

tânguindu-se și el, adăuga: „Pentru ce mi-ai încredințat o arcă atât de mare și de o asemenea măreție? Căci iată, acum mă ține o locuință strâmtă și lipsită de lumină, uscată și întunecoasă, măsurată cu tot atâția coți câți are mormântul”. Și Avraam, la fel, se arăta mâhnit, zicând: „Eu am adus Făcătorului un fiu, pe unicul născut; iar El mă lasă atâta vreme ținut în legături cumplite”. Isaac se arăta nemulțumit că: „Ajungând chip al jertfei nemuritoare, port totuși lanțul amar al morții”. Iar Iacov se plângea că, deși s-a întărit luptându-se cu Dumnezeu, n-a putut să se lupte cu moartea cea mai amară.

7. Iosif, mâniindu-se, amenința că va rupe legăturile, încrezându-se în sfințenia sa, sprijinindu-se pe curăție, îmbărbătându-se prin vise; dar, neputând birui moartea, gema amar, neavând ușurare. Moise striga: „Cum se face că iată eu, legiuitorul, stau legat? Cum sunt ținut împreună cu Faraon, cel doborât de mine? Cum, împreună cu oștirea egipteană, pe care am înecat-o în valul văzut cu mâna, gust acum potirul stricăciunii, saramura acestei stricăciuni de aici și noroiul puroaielor?” David, luând lira, îi spunea lui Lazăr: „Spune-I Celui născut din Fecioară: dacă Tu nu Te grăbești, noi suntem siliți de cumplite nevoi să ne grăbim. Dacă Tu mai zăbovești, noi nu mai putem răbda. Dacă Tu nu Te cobori, noi deja ne grăbim să ne suim către Tine. Am nevoie să cânt la chitară pentru cei vii; căci iată, destul timp am cântat la liră pentru cei morți.

8. Am nevoie să tâlcuiesc tainele chitarei și celor de deasupra pământului și să spun cum anume «cerurile spun slava lui Dumnezeu», cum «facerea mâinilor Lui o vestește tăria», care este «ziua ce zilei spune cuvânt», și care este «noaptea ce nopții vestește știință», care sunt acelea «fără grai și fără cuvinte, ale căror glasuri nu se aud», ale căror «vestire a ieșit în tot pământul și cuvintele lor până la marginile lumii», cine este Cel ce «în soare Și-a pus locașul Său», cine este Acela «care, ca un mire, iese din camera Sa», și când «Se va bucura ca un uriaș să alerge drumul lui», cum anume «de la marginea cerului este ieșirea Lui și până la cealaltă margine oprirea Lui».

9. «Cerurile spun slava lui Dumnezeu», atunci când Cel din ceruri Se coboară pe pământ și cele de sus nu simt lipsirea Lui. «Iar facerea mâinilor Lui o vestește tăria» (Psalm 18, 1), când Cel ce l-a plăsmuit din nou pe Adam îl ridică în ea cu slavă, după legături – liber, după stricăciune – nestrăicios, după moarte – nemuritor. «Ziua zilei spune cuvânt», ziua nașterii Stăpânului către ziua Crucii împărătești; căci precum aceea l-a văzut pe Dumnezeu cu trup ieșind din pânțe, tot astfel aceasta l-a văzut pe Dumnezeu cu trup «spânzurat pe lemn» (Galateni 3, 13). «Și noaptea nopții vestește știință» (Psalm 18, 2), noaptea trădării către noaptea învierii: căci aceea vestește căderea lui Iuda, iar aceasta – învierea lui Adam. «Nu sunt graiuri, nici cuvinte, ale căror glasuri să nu se audă» (Psalm 18, 3) – este limpede că este vorba de glasurile îngerilor; căci glasurile pe care aceia le-au rostit către femeile mironosițe au străbătut întreg neamul cel cuvântător.

10. În toată auzirea a alergat graiul și limbă cuvântătoare a fost dăruită de Dumnezeu, atunci când «în tot pământul a ieșit

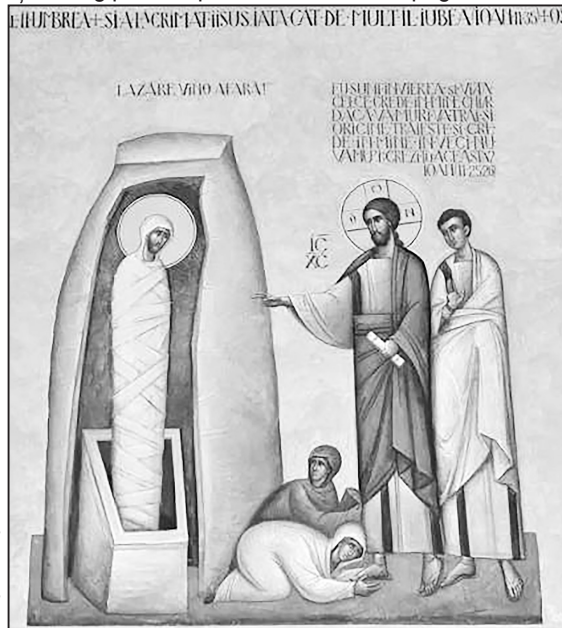
vestirea lor, și până la marginile lumii cuvintele lor» (Psalm 18, 4), prin Petru și Ioan și Andrei și Toma și prin ceata celorlalți neînvațați, falanga cea cinstită a oamenilor simpli, pe care Înțelepciunea i-a tocmnit, prin cuvintele sale, ca vestitori. «În soare Și-a pus locașul Său» - Tatăl în Fiul; căci Acesta ne-a răsărit nouă ca soare al dreptății, și «întru El locuiește, trupește, toată plinătatea dumnezeirii» (Galateni 2, 9). «Și El este ca un mire ce iese din camera Sa» (Psalm 18, 5); căci, îmbrăcat în lumină, de chip dumnezeiesc, purtător de fulger, Mirele ceresc a ieșit din camera mormântului împărătesc. «Bucura-se-va ca un uriaș, care aleargă drumul lui» (Psalm 18, 6), pentru că, biruitor, a alergat de pe pământ la cer, iar norii l-au primit din mijlocul morților ca pe un purtător de biruință.

11. «De la marginea cerului este ieșirea Lui și oprirea Lui până la cealaltă margine a cerului» (Psalm 18, 7). Căci de unde s-a pogorât, acolo rămânând era; iar unde însă a rămas, de acolo a alergat iarăși cu trupul, pogorându-Se la noi și rămânând la Tatăl, și pentru noi suindu-Se și stând la Tatăl ca unul ce a devenit acolo cu pânga firii noastre. Pe Lazăr însă îl grăbea glasul, iar chemarea, înaripată, eliberat fiind de legături, îl ridica de la pământ. Și precum o căprioară a țâșnit din morminte, ca o gazelă din gropnițe, mortul, orbul, legatul; căci încă avea giulgiurile înfășurate pe el, încă fața îi era acoperită cu mahrama, iar ochii îi erau ascunși de pânze. Pupilele erau roase și nevăzătoare, neputând primi fulgerarea soarelui din pricina legăturilor. Auzul era astupat, respirația zăgăzuită, limba avea căluș și frâu, buzele erau stăpânite de legătura pusă de cei ce l-au îngropat,

gâtul era înfășurat cu fâșii, umerii strânși de legături, coapsele legate una de alta și nu mai era cu puțință să se despartă, iar gambele zăceau una peste alta, ca lemn peste lemn.

12. Și era ca o stâlpare curată a morții, o aducere-aminte limpede a celor ținuți în iad. Iar el, chiar și astfel, alerga și îi tulbura pe iudei, îi împrăstia pe farisei, iar pe saducheii îi silea să cadă unul peste altul, doborâți de frică; pe rude însă și pe prieteni și pe cei apropiați îi umplea de bucurie, se închina cu multă râvnă și cu alergare Celui ce l-a ridicat, și vestea Vieții tainele iadului. Hristos: «Dezlegați-l și lăsați-l să meargă» (Ioan 11, 44), spunea mulțimii iudeilor care stăteau de față; dezlegați pe cel ce nu mai are nevoie să fie dezlegat, dezlegați pe cel care, având picioarele legate, umblă, dezlegați pe cel ținut în giulgiuri și care totuși își mișcă picioarele cu bună rânduială, dezlegați pe cel care, având ochii acoperiți, vede, pe cel care, cu urechile astupate, aude fără piedică, pe cel care, cu nările legate, miroase viața.

13. «Dezlegați-l», ca să faceți din degetele voastre martori ai minunii, ca să nu mai tăgăduiți semnul, rușinându-vă de propria voastră palmă, ca, atunci când veți încerca să umbriți trofeul dobândit asupra morții, legăturile ridicate de voi să ajungă dovezi ale nerecunoștinței voastre. «Dezlegați-l și lăsați-l să meargă»; căci pe cel mort l-am tocmnit ca vestitor al Vieții. Cel din iad vestește pe Cel din cer, cel din morminte vestește neamurilor pe Cel din sânurile Tatălui, cel desfăcut în țărână vestește cu exactitate pe Cel ce, de la început, a

plămădit neamul, iar cel ridicat din lut va fi martor credincios, făcând cunoscut olarul celor vase de lut, înrudite, pe care le reface. «Lăsați-l să mergă»; căci acest semn nu rabdă să tacă asupra a ceea ce s-a săvârșit. Nicio frică nu-l va sili să ajungă nerecunoscător față de binefăcător, nici pofta de bani nu-l va îndupleca, nici dragostea de slavă nu-l va clătina, nici alipirea de plăcerile vieții nu-l va face trândav.

14. A învățat din cele ce a pățit acolo unde a coborât. Acolo a fost învățat cât de șubred, cât de slab, cât de nestatornic este ceea ce ține de aici. Cele de sub pământ l-au convins să nu mai poarte grijă de cele de pe pământ și nici să nu socotească cuvântul lor ca fiind al unor lucruri ce pot rămâne. «Lăsați-l să mergă», ca să-i poruncească lui Caiafa și să-l mustre pe Pilat, să le facă cunoscut slujitorilor pe Cine urmează să palmuiască, să-i întărească pe ucenici, să-i doboare pe ispititori, să poruncească femeilor să pregătească mirul. «Lăsați-l să mergă»; căci, mergând el, sinagoga se clatină, mulțimea saducheilor se tulbură; iar întreg cercul pământului saltă, bolta cerului se luminează cu ceata norilor, vesel se arată corul stelelor, cerul se înalță, cercetând puterea Celui ce S-a coborât din el și a rămas la el. Lui fie slava și puterea, împreună cu Tatăl și cu Sfântul Duh, în vecii vecilor. Amin.

Omilia 12

1. Iubesc locașul Bisericii, acest ospăț duhovnicesc care mă adună; căci adunarea este ospăț al Bisericii Lui Dumnezeu, adăpată din potirul tainic și hrănită cu Mielul cel de viață făcător. Căci, de vreme ce Împăratul Îngerilor a locuit pe pământ, ospățuri pentru credincioși și desfătări s-au rânduit, iar jalea firii s-a întors asupra celui ce a pricinuit jalea, din timpurile care au început odată cu venirea Mântuitorului. Fiindcă firea, îndată ce a primit simțirea luminii stăpânești, era încă de la început plină de bucurie și de tresăltări. Cele sterpe au născut înainte-mergători ai harului, iar în pânțele lor pruncii se jucau tresăltând de bucurie: «Căci pruncul a săltat de bucurie în pânțelele ei» (Luca 1, 44). O fecioară, fără dureri de lehzuzie, era fericită pentru naștere; cerul, de sus, chema Magii prin stea; pământul era plin de îngeri, bucurându-se împreună cu cei de pe pământ; demonii îi slobozeau pe cei pe care îi stăpâneau, bolile păriseau trupurile. De aici alerga un slăbănog să întâmpine, de acolo se ridica un orb, văzând; aici un lepros își spăla lepra, dincolo se seca balta unei suferințe cu multă sângereare; acesta era făcut grăitor din mut, iar altul dobânda pe neașteptate auzul urechilor și se bucura de primirea cuvintelor, după ce mai înainte fusese lipsit de ele.

2. Și ce este nevoie să mai vorbim despre vinul neplăntat al ospățului de nuntă și despre morții care sar afară din morminte? Căci: «Tinere, ție îți zic, scoală-te!» (Luca 7, 14), zice, și grabnic a fost ascultător al glasului, ca unul plăsmuit mort și nu cu adevărat mort. Și mormântul l-a dezlegat pe Lazăr; dar astfel chemat, a alergat, ca unul înfășat în scutece, să-și arate alergarea: cel putrezit de patru zile în mormânt, cu multe dintre măruntaie pustiite de viermi, cu toată armonia trupului destrămată și având ca martor al stricăciunii mormântul, prin mirosul său greu. Dar buna mireasmă a Vieții a refăcut destrămarea măruntaielor, și mormântul i-a devenit celui zăcut pânțe; și, ca unul semănat în pânțe, nu în mormânt, a țâșnit din nou plăsmuit Lazăr, omul cel vechi și cel nou.

3. O, minune cu totul nouă! Un mormânt a zămislit pentru noi un om spre viață, învelit în giulgiurile de îngropare ca într-un fel de scutece; căci glasul Stăpânului, făcut cunoscut mortului,

l-a tras afară din mormânt împreună cu scutecele: «Lazăre» zice, «vino afară» (Ioan 11, 43). Și, la cuvânt, îndată mortul ieșea împreună cu el, alergând laolaltă mădulele între ele în mormânt: ochiul se întorcea la rânduiala sa firească, nasul își lua locul său propriu, obraji se grăbeau către forma de mai înainte, gâtul se strângea cu umerii și cu capul, împerecherea mâinilor se pregătea pentru mișcare, armoniile articulațiilor se adunau, rânduiala degetelor se alcătua, îmbinările nervilor se legau din nou, firea oaselor se îmbrăca iarăși, arterele se întindeau împreună cu venele, măduva se replăsmuia, membrele se țeseau, iar părul se așeza la locul său.

4. Încet, prin cuvânt, mădulele își alcătuiă alergarea. Și precum un cal pornit dintr-o singură încordare, așa și mortul, îmboldit de glasul Stăpânului, a sărit afară dintr-odată: chemat, plăsmuit și arătat din mormânt în același timp. «Lazăre, vino afară». Înainte de a spune «scoală-te», poruncește ieșirea. Pe cel ce încă zăcea îl silește spre alergare. - Mai întâi înviază, Stăpâne, și apoi, celui ridicat, poruncește alergarea. De ce vestești ieșirea celui ce încă zace mai înainte de înviere? - „Da, celui ce zace îi poruncesc alergarea”, zice, „ca nu cumva, ocupându-Mă cu mortul pentru două porunci, să întârzii ieșirea. Îi spun: «Vino afară», ca să alerge mai iute, primind într-o singură hotărâre și învierea, și alergarea”. Și îndată, de aici, Lazăr a țâșnit din mormânt ca unul înaripat, mai degrabă ca un străjer decât ca un mort șezând lângă mormânt.

5. Iar iadul, jos, dând înapoi mortul, după cum se pare, striga: „Cine este acesta care, cu glasul, îi trezește pe morți din morminte ca din somn? Cine este acesta care desface vechile legi ale celor morți? Cine este acesta care îmi stârnește morții să se ridice? Cine este acesta care a pus înainte morților propovăduirea întoarcerii? Cine este acesta care îi deprinde pe cei îngropați să alerge spre viață? Cine este acesta care îi dezleagă atât de ușor pe prizonierii mei? Cine este acesta care îi smulge pe toți morții mei spre joc și bucurie? S-a dus, după cum văd, sceptorul tiraniei mele asupra oamenilor. Slabă este temnița mea a morții. Ilie mi-a răpit un mort, pentru mila unei femei. După Ilie, venind Elisei, mi s-a făcut jefuitor de morți îndoit. Iar acum acesta, mai amar decât toți, s-a ridicat împotriva mea ca ajutor al morților, chemând ca vii pe morții deja putreziți, și ajung să nu mai stăpânesc nici măcar peste cei descompuși. Am fost jefuit de un mort pe care îl mistuisem. Un trup de patru zile mă biruie, dansând cu cei vii, purtând încă veșmântul îngropării. Voi fi călcat în picioare de acum înainte, după ce un mort mi-a scăpat purtând încă scutece. Căci cine se va mai teme de mine de acum înainte, pe mine, cel biruit de un mort putrezit și ajuns ca un simplu păzitor de depozit al morților?”

6. Căci Lazăr era o anumită depozitare a mormântului, ca aurul care este restituit împreună cu sigiliile cu care a fost încredințat: legat cu giulgiuri a fost depus în mormânt și, cu aceleași legături, era redat din nou vieții. Fiindcă mulțimea iudeilor era necredincioasă și șovăielnică față de măreția minunilor, ar fi spus și acum despre Lazăr, ca odinioară despre orbul vindecat: «Acesta este; nu, nu este acesta» (Ioan 9, 9). De aceea, precum cineva care urmează să înapoieze un depozit și, prevăzând bănuiala celui ce l-a încredințat, păstrează sigiliile depozitului, pentru ca vederea sigiliilor să-l convingă pe cel ce a depus, tot astfel și Stăpânul Hristos, înapoindu-l iudeilor pe Lazăr, depozitul de patru zile dintre cei morți, scoate împreună cu el semnele giulgiurilor ca pe niște sigilii, pentru ca, dezlegându-l, să vadă că nu era pur și simplu un altul, ci chiar acela pe care îl îngropaseră.

7. Dar împietrirea necredinței a rămas fără îndreptare; căci,

recunoscând pe cel mort, pizmuiau minunea și puneau la cale sfaturi oarbe: «*Și s-au sfătuit*», zice, «*și pe Lazăr să-l omoare, căci din cauza lui mulți dintre iudei mergeau și credeau în Iisus*» (Ioan 12, 10-11). O, ce sfat viclean! Spuneți, o, arhierilor, cele petrecute sunt adevărate sau mincinoase? Căci dacă sunt adevărate, zadarnic vă sfătuiți să-l junghiați pe cel ce poate să învie iarăși. Iar dacă minunea este o născocire, de ce cercetați cu atâta grijă înălțimea minunii? Dacă cele petrecute sunt doar o veste, să fie mai degrabă căutat cel despre care se spune, pe nedrept, că a fost înviat, pentru ca toți, venind la un viu, să afle că nu a înviat din morți. Iar dacă îl veți ucide pe acesta, veți ajuta zvonul, înlăturând dovada împotriva zvonului, astfel încât sfatul vostru să fie dublu greșit, în ambele sensuri.

8. O, boală cu multe suspine! Vindecarea celor pizmuși ajunge rană pentru cei ce pizmuiesc; binefăcătorul este urât ca unul ce vatămă, cel ce mântuiește este socotit dușman ca un ucigaș. Se cuvenea să vă bucurați, nu să vă întristați, de învierea morților. Un mort a înviat: dobândește prilej de bucurie, aflând un medic care pune leac pe cei morți. Ai, omule, gata dezlegarea celor ce te întristează. Ți este copilul bolnav? Cheamă împotriva bolii pe Cel ce a ridicat mortul. Te supără un demon în copil? Ai la îndemână leacul suferinței. Zace pe moarte o slugă în casa ta? Îl ai aproape pe Cel ce smulge pe morți din stăpânirea morții. Câte daruri ai oferit, căutând să afli ajutor în necazuri? Pe Acesta L-ai aflat fără plată și îți închizi privirea în fața unei asemenea aflări. Așadar, de vreme ce tu ești iubitor de câștig, lasă celor ce voiesc folosul; îngăduie lui Lazăr să trăiască, nu ajunge tu mai amar decât moartea pentru oameni, alungându-i pe cei pe care aceea i-a eliberat, nu face viața ta împreună cu ei mai lipsită de nădejde decât mormântul. Mortul a avut nădejde de viață în mormânt și, fără a fi lipsit nici de giulgiuri, a înviat; iar tu, trăind împreună cu el, primejduiești să pierzi darul pe care el l-a primit în mormânt.

9. Ce nevoie este să mai zăbovesc cuvântul asupra răutății iudeilor, când învierea lui Lazăr mă trimite înainte către pomenirea Învierii? Când mormintele se zguduie, cerându-și morții, pământul se tulbură, clătînându-se de frică, iar din ce-

ruri răsună strigăte de trâmbițe către oameni: «*Căci trâmbița va suna și morții vor învia nestrucăcioși*» (I Corinteni 15, 52). De acolo, din cer, Judecătorul Se pogoară în fulgere, iar înaintea Lui aleargă oștirile îngerești, cutremurate de frica celor ce se petrec; «*căci puterile cerurilor se vor clătina*» (Luca 21, 26; Matei 24, 29). Întâmpinare a dreptilor, înălțați în nori, jelanie a demonilor târâți la judecată, diavol mâhnit adus legat, tiranilor li se dă târcoale spre înfricoșătoare dare de seamă, răpirile celor bogați sunt pedepsite, răbdările săracilor sunt încununat, cetele regilor sunt chemate la mărturisire, viețile preoților sunt cercetate, cetele fecioarelor sunt cinstite, desfrânările ascunse sunt scoase la iveală în alai, curăția celor cumpătați este cinstită, desfrânarea adulterilor este pedepsită, bunătatea celor îndelung-răbdători este încununată, defăimătorii sunt muștrați pe ascuns, mulțimi ale celor ce s-au pocăit cu adevărat sunt ferice, iar prefăcătoria ipocrițiilor este biciuită.

10. Nu este al meu cuvântul acesta; l-ați auzit cu toții, strigat către toți de Pavel: «*Toți ne vom înfățișa înaintea scaunului de judecată al lui Hristos, ca să ia fiecare după cele ce a făcut prin trup, ori bine, ori rău*» (II Corinteni 5, 10). Rânduindu-ne așadar cu toții după pomenirea acestora, vestejește plăcerea, iubitorule de desfătări; căci ea este materie pentru focul gheenei. Pedepsește-ți pântecul, iubitorule de ospăț; căci lăcomia pântecului este povară aprinsă; iar pentru aceasta muștrându-i pe sodomiți, profetul striga: «*lată care au fost fărădelegile Sodomei: mândria, imbuibarea și trândăvia*» (Iezechiel 16, 49). Urăște lăcomia, bogatul, ca pe o trestie a focului nestins. Întărește-te spre răbdare, săracule; căci răbdarea evlavioasă este răcorire a gheenei. Leapădă necredința, eline; căci spinii slujesc doar focului. Învie din dogmele eretice ca din morminte, eretice, mai înainte de a veni glasul acela care strigă către cei morți: «*lată, Mirele vine! Leșiți întru întâmpinarea Lui!*» (Matei 25, 6), Hristos, Dumnezeuul nostru, «*Cel ce va să judece vii și morți*» (II Timotei 4, 1). Pe Acesta să-L slăvim împreună cu Tatăl și cu Sfântul Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Traducere: Pr. Daniel Budeanu

Sursă foto: doxologia.ro

Răspлата credinței – mântuirea sufletelor!

„*Apoi a zis lui Toma: Adu degetul tău încoace și vezi mâinile Mele, și adu mâna ta și o pune în coasta Mea, și nu fi necredincios, ci credincios! A răspuns Toma și l-a zis: Domnul meu și Dumnezeuul meu! Iisus i-a zis: Pentru că M-ai văzut ai crezut. Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut!*” (Ev. Ioan 20, 19-31).

După ce Domnul nostru Iisus Hristos a înviat din morți, El s-a arătat cum era și firec, după mărturia Sfinților Părinți, Preacuratei Maicii Sale, aceea care a suferit cel mai mult durerea chinurilor și a morții Fiului Său, sabie trecând prin sufletul său, așa cum mai înainte vestise Dreptul Simeon primitorul de Dumnezeu. După aceea, El s-a arătat Mariei Magdalena, aceea care dintre femeile mironosițe venise cea dintâi la mormânt. Ea a primit vestea Învierii de la îngeri. Apoi a fost incredințată de Domnul Însuși, care a strigat-o pe nume pentru a-L recunoaște, dar pe care nu a lăsat-o să se atingă de El, pentru că ea, ca și celelalte mironosițe, îl căutau încă ca pe un om, și încă mort. Femeile au venit cu miresme să ungă trupul mort, fiind întrebate de îngeri: „De ce căutați pe Cel viu între cei morți? Nu este aici, ci S-a sculat. Aduceți-vă aminte cum v-a vorbit, fiind încă în Galileea, Zicând că Fiul Omului trebuie să

fie dat în mâinile oamenilor păcătoși și să fie răstignit, iar a treia zi să învieze. Și ele și-au adus aminte de cuvântul Lui. Și întorcându-se de la mormânt, au vestit toate acestea celor unsprezece și tuturor celorlalți” (Luca 24, 5-9).

Femeile mironosițe au fost trimise să vestească apostolilor, care erau închiși în casă de frica iudeilor. Petru și Ioan, auzind vestea Învierii de la mironosițe, s-au înspăimântat și au fugit la mormânt și intrând în mormânt și văzând giulgiurile, au crezut. Probabil că ucenicii nu s-au considerat vrednici ca Domnul Hristos să li se arate și lor, așa cum li se arătase femeilor mironosițe, chiar dacă El le promisese că îi va întâlni în Galileea. Însă prin această atitudine Domnul, i-a adus pe apostoli la o dorință mai puternică, prin conștiința că El a înviat și prin ceea ce aflaseră de la femeile mironosițe. Astfel că ei erau însetați ca să-L vadă, dar și frica le era foarte mare. Era seară nu numai din punct de vedere al timpului, ci și mințile ucenicilor erau înserate de durere și tristețe, unde era doar o slabă licărire dată de vestea Învierii, până când Domnul se va fi arătat în toată strălucirea Sa.

Acolo unde se aflau ucenicii, cu ușile încuiate și în același timp cu inimile, căci simțurile copleșite de durere au împiedicat accesul luminii, Domnul intră într-un mod cu totul neașteptat

prin ușile încuiate, dovedind încă o dată că El este Dumnezeu prin natura Sa. El este Același care trăit printre noi, arătând apostolilor, și prin ei și nouă, semnele cuielor și rana coastei Sale, convingându-ne că a înviat cu adevărat cu același trup cu care a fost răstignit pe cruce, restaurând acest trup și distrugând puterea morții asupra lui. După învierea Sa, Domnul ne-a arătat trupul Său nesticăcios și faptul că putea fi atins, adică era de aceeași natură cu a noastră, dar îndumnezeit. Dacă Domnul ar fi ales să descopere slava trupului Său cel sfânt, înainte de a se înălța la cer, la Tatăl, așa cum a făcut-o la Schimbarea la față pe muntele Taborului, ochii noștri omenești nu ar fi suportat această slavă.

Domnul dăruiește pace atunci când li se arată ucenicilor, ca împărțășire a Duhului Sfânt și le arată mâinile și coasta Sa, la fel și lui Toma care nu a crezut, invitând să pipăie semnele cuielor și al suliței, trupul Său purtând urmele rănilor, pentru a vindeca inimile neîncrezătoare. Deși se putea vindeca pe Sine, așa cum vindecase pe toți înainte de înviere, El arată că nu mai este supus stricăciunii și morții, recunoscând însușirile naturii Sale divine și umane rămase inseparabile și mărturisind că singur Fiul lui Dumnezeu este Cuvântul și trupul.

Înainte de înviere Domnul îi anunțase pe ucenici: „iarăși vă voi vedea și se va bucura inima voastră și bucuria voastră nimeni nu o va lua de la voi” (Ioan 16, 22) și le dăruiește pace: Pace vouă!, din cauza războiului atât lăuntric cât și celui din afară pe care aveau să îl poarte atât cu iudeii cât și cu neamurile necredincioase, în timp ce femeilor le-a dat bucurie: Bucurați-vă!, din cauza durerii lor.

„Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit și Eu pe voi”. Domnul le amintește că trimiterea Lui la noi nu înseamnă micșorarea Lui ca

Fiu, pentru că aici nu se înțelege puterea Celui ce trimite, ci dragostea Celui ce a fost trimis. Așa Domnul îi trimite pe ucenici nu cu autoritatea unui stăpân, ci cu toată dragostea Unuia care iubește. I-a trimis pe ei să îndure din răutatea oamenilor foamea, chinuri, lanțuri și tot felul de pedepse, și moarte amară, pe care numai din dragoste le poate cineva suferi și pentru aceasta i-a întărit zicând: Luați Duh Sfânt!

Ucenicii au primit puterea Duhului Sfânt și înainte de pătimirea Domnului, atunci când Domnul le-a dăruit puterea de a vindeca pe cei bolnavi și de a izgoni duhurile rele, apoi după Înviere ca o insuflare divină, pregătindu-i pentru a nu fi copleșiți, ca apoi să îl primească în chip desăvârșit după Înălțare, când Duhul Sfânt S-a coborât asupra lor sub chipul limbilor de foc.

Domnul le dăruiește nu numai puterea de a face semne și minuni, ci și puterea Sa proprie de a ierta păcatele, încredințându-i administrării lucrurilor cerești, primind puterea pe care Dumnezeu nu a dat-o nici măcar îngerilor.

„Însă Toma, unul din cei doisprezece, cel numit Geamănul, nu era cu ei când a venit Iisus. Deci i-au spus lui ceilalți ucenici: Am văzut pe Domnul! Dar el le-a zis: Dacă nu voi vedea în

mâinile Lui semnul cuielor, și dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, și dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede”.

De ce mâna unui ucenic credincios și ascultător vrea să atingă acele răni cauzate de o mână lipsită de sfințenie, și să verifice coasta pe care lancea soldatului a împuns-o și de ce este atât de îndrăzneț în a dovedi din urmele chinurilor Lui că El este Domnul și din rănilor Lui că El este Doctorul ceresc?

Nu este întâmplător că Domnul se arată ucenicilor în timpul absenței lui Toma, pentru că mila dumnezeiască a rânduit ca prin pipăirea rănilor din trupul Domnului de către acest ucenic, pentru că el nu a spus numai dacă va vedea, ci și dacă nu va pune degetul său și dacă nu va pune mâna sa, de teamă ca ceea ce vede să nu fie o iluzie, reușind prin pipăirea acestor răni ale Domnului, să vindece în oameni rănilor necredinței. Astfel că necredința lui Toma este mai de folos pentru întărirea noastră în credință decât credința altor ucenici. Dorința lui de a cerceta face ca pe viitor nici un necredincios să nu se îndoiască că Domnul a înviat! Toma a tămăduit prin această cercetare nu numai nesiguranța propriei sale inimi, ci pe a tuturor oamenilor.

Astfel Domnul a păstrat rănilor Sale pentru a dovedi Învierea Sa.

Prin această lipsă de credință arătată de Toma, noi suntem învățați că taina Învierii se realizează asupra trupurilor noastre pământești, iar Domnul nostru Iisus Hristos este pargă a neamului omenească: „Hristos a înviat din morți, fiind începătură (a învierii) celor adormiți. Că de vreme ce printr-un om a venit moartea, tot printr-un om și învierea morților. Căci, precum în Adam toți mor, așa și în Hristos toți vor învia. Dar fiecare în rândul cetei sale: Hristos începătură, apoi cei ai lui Hristos, la

venirea Lui” (I Corinteni 15, 20-23).

Deci dacă există cineva precum Toma care a lipsit în timp ce ucenicii erau adunați înăuntru, și nu l-a văzut, să nu fie necredincios, ci să creadă pe cei care mărturisesc și dacă nici pe ei nu îi crede, atunci să se încreadă în semnele cuielor și al suliței și să mărturisească și el împreună cu Toma: „Domnul meu și Dumnezeul meu!”

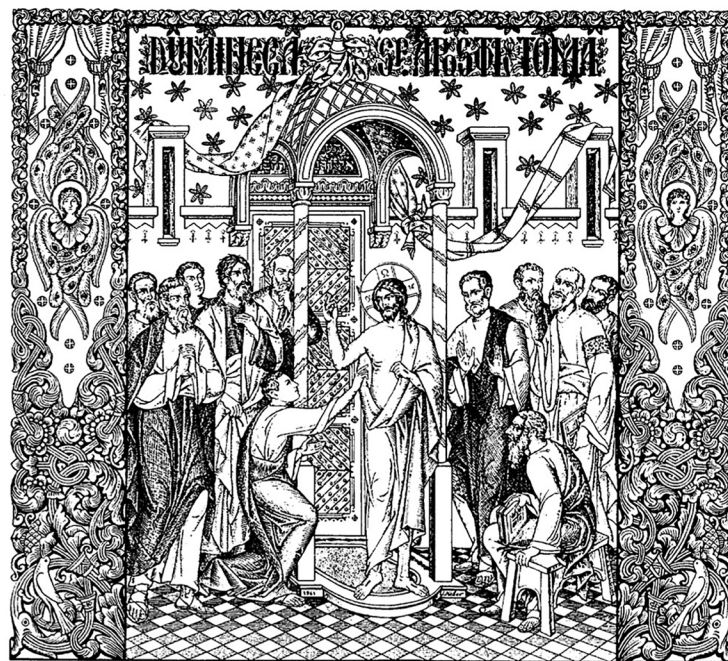
„Feriți-vă cei care n-au văzut și au crezut”. Aceste cuvinte ale Domnului se referă cu certitudine la noi, cei care credem și păstrăm în mințile și în inimile noastre pe Acela pe care nu îl vedem cu trupul Său. Se referă la noi, doar dacă îmbrăcăm credința cu fapte, pentru că aceasta este credința adevărată, pe care și-o exprimă cineva în lucrările sale.

„Pe El, fără să-L fi văzut, Îl iubiți; întru El, deși acum nu-L vedeți, voi credeți și vă bucurați cu bucurie negrăită și preamărită, dobândind răsplata credinței voastre, mântuirea sufletelor” (I Petru 1, 8-9).

Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu

(predică la Duminica Sf. Toma, 19 aprilie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Duminica femeilor mironosițe: Credință, curaj și iubire jertfelnică

În această zi prăznuim a treia Duminică după Paști, în care Biserica face pomenirea femeilor mironosițe, cele pline de curaj și de dragoste pentru Domnul. Cu adevărat curajoase, pentru că au fost alături de Hristos în moartea Sa și, iată, rămân cu El și după moarte. Ca niște ucenice credincioase, ele L-au urmat pe Domnul lor dincolo de hotarul morții.

După ce Domnul a fost răstignit în Sfânta și Mare Vineri, ele nu au putut împlini rânduiala îngropării, căci în ziua sâmbetei nu era îngăduit a lucra, potrivit Legii iudaice. De aceea, în zorii zilei întâi a săptămânii, duminica, au venit la mormânt ca să desăvârșească slujirea lor și să unșă cu mirsme Trupul lui Hristos, Care fusese pus în mormânt.

Pentru râvna și dragostea lor, au primit dar mare de la Dumnezeu: prin glasul îngerului, ele au fost cele dintâi care au aflat că Hristos a înviat, văzând și semnul mormântului gol și giulgiurile lăsate. Precum spune cântarea Bisericii:

„Bucurați-vă» zicând mironosițelor, plângerea strămoașei Eva ai potolit-o prin Învierea Ta, Hristoase Dumnezeule” Femeile acestea nu mai calcă pe urmele neascultării strămoașei lor, ci pe urmele lui Hristos.

Un amănunt din această dumnezeiască istorisire se cuvine a fi luat aminte: mironosițele Îl căutau pe „Iisus Cel răstignit”. Numele acesta, care părea al rușinii, devine nume al slavei. El nu este doar Iisus din Nazaret, ci Iisus Cel răstignit. Și aceasta este de mare însemnătate, căci mulți creștini de astăzi caută un „Hristos” după măsura dorințelor lor, un Hristos fără Cruce.

Dar ce este crucea fără Hristos? Un semn gol, lipsit de viață. Hristos Cel răstignit este Cel Care ne cheamă: „Luați crucea voastră și urmați-Mi!” Însă omul de astăzi caută adesea un Hristos care să nu mustre, care să nu ceară, care să îngăduie păcatul fără pocăință. Un Hristos numai iubitor, dar nu și drept. Un astfel de „Hristos” nu este Cel adevărat.

Când Domnul S-a arătat Apostolilor după Înviere, semnele rănilor Sale erau încă acolo, mărturie veșnică a Jertfei. Apostolul Toma a pipăit aceste răni,

adeverind că Cel înviat este Același Care a fost răstignit. Hristos rămâne în veci Cel răstignit și înviat.

Femeile mironosițe ne arată astăzi că au putut purta crucea datoriei lor și au venit să slujească Domnului chiar și în moarte. Ele sunt pildă pentru toate femeile creștine: statornice, jertfelnice, credincioase în vremuri grele, purtându-și crucea vieții cu bărbăție duhovnicească.

De-a lungul veacurilor, femeile creștine au păstrat această moștenire: au păzit credința, s-au rugat pentru cei plecați la război, au crescut copiii în frica lui Dumnezeu, au făcut pomeniri pentru cei adormiți și au ținut vie flacăra credinței în familie.

Dumnezeu a rânduit bărbatul și femeia diferiți, dar chemați la aceeași mântuire. Femeia are un rol deosebit în viața familiei: ea aduce pace, blândețe și dragoste, fiind ca o bună mireasmă în casa sa. Casele noastre sunt mici biserici, în care suntem chemați să trăim ceea ce învățăm în Biserica cea mare: rugăciunea, postul, credința și viața în Hristos.

Și adesea, în aceste „biserici mici”, femeia este cea care veghează: ea îi învață pe copii credința, îi îndeamnă la rugăciune, aduce liniște și sprijin în familie. Prin dragostea ei, ea devine sufletul casei, jertfindu-se zilnic pentru cei ai săi.

Dar și ea are nevoie de întărire, de dragoste și de grijă. De aceea, bărbații sunt chemați să nu uite de această jertfă tainică, să răspundă cu iubire, cu atenție și cu respect.

Bărbatul și femeia sunt creați să se împlinescă unul pe altul în drumul mântuirii, purtând împreună crucea vieții și urmând lui Hristos Cel răstignit și înviat. Împreună sunt chemați să răspândească mireasma mântuirii în familia lor.

Să ne rugăm, așadar, Domnului nostru Iisus Hristos să ne dăruiască tuturor credința, dragostea și râvna femeilor mironosițe, ca să putem trăi cu adevărat în Hristos. Amin.

Pr. Marius-Olivian Tănăsie

(predică la Duminica a treia după Paști,
Sf. Ev. Marcu 15, 43-47, 26 aprilie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Theologica

Sf. Dumitru Stăniloae, Spre un ecumenism ortodox (9)

(Continuare din nr. anterior)

Capitolul 5, partea 1

Euharistia are un rol hotărâtor în desăvârșirea unității dintre cei care au aceeași credință, precum și între aceștia și Hristos, și, prin urmare, în păstrarea Bisericii ca realitate în care se oferă credincioșilor, spre mâncare și băutură, Trupul și Sângele lui Hristos.

Teologia creștină nu a pătruns încă în chip deplin și mulțumitor în înțelesul pozitiv al trupului, fiindcă s-a ocupat îndelung mai ales de rolul lui negativ, atunci când acesta este stăpânit de patimi. De aceea nu a tras toate concluziile care decurg din taina Întrupării Cuvântului lui Dumnezeu. În Sfânta Euharistie, mai mult decât oriunde altundeva, sunt adunate și lucrătoare toate consecințele Întrupării. Prin Euharistie, Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu face roditor, pentru toți și pentru totdeauna, actul pogorării și al Întrupării Sale. El folosește, în Euharistie, Trupul pe care l-a asumat, ca mijloc prin care intră în legătură cât se poate de adâncă și lăuntrică cu oamenii, pentru a-i înălța la înălțimea Sa cea dumnezeiască.

Nicolae Cabasila spune: „Una a fost ca Dumnezeu să Se pogoare pe pământ, și alta ca să ne înalțe pe noi de aici la cer. Una a fost ca El să Se facă Om, iar alta ca omul să se facă Dumnezeu. Cea dintâi doar a izbăvit firea de rușinea ei, biruind păcatul într-un trup și într-un suflet. Dar cea de-a doua răscumpără pe fiecare om de păcate și îl așază alături de Dumnezeu. Prin urmare, cele din urmă arată o iubire mai mare față de om decât cele dintâi. Fiindcă nu era cu puțință ca noi, suindu-ne, să avem împărtășire din cele ale Lui, de aceea, coborând El la noi, Se face părtaș celor ale noastre. Și atât de mult S-a unit cu cele pe care le-a asumat, încât, dăruindu-ne înapoi ceea ce a luat de la noi, ni Se împărtășește pe Sine Însuși. Și astfel, împărtășindu-ne de trup și de sânge omenesc, primim în suflete pe Însuși Dumnezeu: Trupul lui Dumnezeu

și Sângele Lui, precum și sufletul, mințea și voința Lui dumnezeiască, care nu au suferit nicio micșorare prin asumarea firii omenești”¹.

Prin Sfânta Euharistie, Fiul lui Dumnezeu, Care S-a întrupat, S-a răstignit, a înviat și S-a înălțat cu trupul la cer, intră în mod concret în cea mai lăuntrică unire cu fiecare om — cu fiecare om care crede în taina Întrupării Sale, a răstignirii Sale mântuitoare, a Învierii Sale și a Înălțării cu trupul la cer. Însă faptul că El vine în această adâncă unire trupească cu toți cei ce cred în El face ca Trupul Său să fie arvuna celei mai înalte unități și între credincioși, conducând Biserica spre desăvârșita ei împlinire. Trupul Său este locul, legătura concretă în care se zidește, se păstrează și crește Biserica.

Unirea Sa trupească cu oamenii este, mai întâi de toate, actul în care se arată în chip desăvârșit iubirea Sa față de oameni. Oamenii, în general, își exprimă nu numai iubirea trupească, ci și pe cea duhovnicească prin strângeri de mână, îmbrățișări și altele asemenea. Hristos însă ni Se dăruiește pe Sine cu preacuratul Său Trup, dându-ne puțința de a primi în întregime în noi cea mai curată și mai mișcătoare, cea mai gingașă iubire. Încă din timpul vieții Sale pământești, a ținut la pieptul Său pe ucenicul iubit, pe Ioan Evanghelistul; a spălat picioarele Apostolilor și altele asemenea. Apoi a arătat iubirea ca temei al venirii Sale viitoare la noi.

Rugăciunile Bisericii stăruie mult asupra faptului că Trupul lui Hristos este principalul mijloc al curățirii trupurilor noastre. Ioan Damaschin, într-una dintre rugăciunile sale, pe care preotul o citește înainte de Sfânta Împărtășanie, ne amintește de femeia care a primit iertarea păcatelor, ungând cu mir Trupul lui Hristos: „Și eu, ticălosul, îndrăznind să primesc întreg Trupul Tău, mă rog: să nu mă arzi, ci să mă primești și să luminezi simțirile sufletului meu, arzând nelegiuirile păcatelor mele”².

(Va urma)

Traducere: **Prof. Mihai-Ionuț Coană**
Sursă foto: doxologia.ro

¹ Nicolae Cabasila, *Viața în Hristos*, cartea a IV-a, în col. P.G., vol. 150, col. 593 A-B (n.a.).

² Rugăciunea a unsprezecea din cadrul Rânduiei Sf. Împărtășirii, în Ceaslov, Ed. IBMBOR, București, 2002, p. 314 (n.tr.).